

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DBI-3.0530.2.2024
Warszawa, 13 września 2024 r.

Pan
Maciej Matuszczak

ZAWIADOMIENIE O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

Minister Infrastruktury, działając na podstawie art. 13 ust. 1 *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870)* zawiadamia, że petycja z dnia 23 czerwca 2024 r. w sprawie zmiany brzmienia § 8 ust. 4 pkt 1 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 20 kwietnia 2017 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U z 2017 r. poz. 810)*, została rozpatrzona negatywnie.

UZASADNIENIE

Wnoszący petycję zwrócił uwagę na rozróżnienie w sposobie poświadczania prawa do ulg w publicznym transporcie zbiorowym w Polsce pomiędzy obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej, obywatelami innych krajów członkowskich Unii Europejskiej oraz członkami ich rodzin. Zgodnie z obowiązującymi przepisami możliwość skorzystania przez studentów do ukończenia 26 roku życia z ulgi w wymiarze 51% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego uzależniona jest od okazania:

- 1) w przypadku studentów studiujących w Polsce – ważnej legitymacji studenckiej wydanej przez polską szkołę wyższą, w której tenże student pobiera naukę;
- 2) w przypadku studentów studiujących za granicą - ważnej legitymacji studenckiej wydanej przez polską szkołę wyższą (np. w przypadku wymiany akademickiej i realizacji części studiów za granicą) lub ważnej międzynarodowej legitymacji studenckiej International Student Identity Card (ISIC) okazanej wraz z:
 - dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości i wieku osoby uprawnionej (w przypadku obywateli polskich);
 - dokumentem potwierdzającym prawo stałego pobytu w Polsce (w przypadku obywateli Unii Europejskiej oraz członków ich rodzin).

Polscy studenci uczelni zagranicznych poświadczając uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów muszą wykazać jedynie status studenta oraz polskie obywatelstwo, natomiast pozostali muszą okazać dokumenty potwierdzające stały pobyt w Polsce. W ocenie wnoszącego petycję stanowi to przejaw dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, ponieważ od osób posiadających obywatelstwo inne niż polskie wymaga się spełnienia dodatkowych warunków przed skorzystaniem z ulg.

W związku z rzekomą niezgodnością obecnego brzmienia przepisów § 8 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego z prawem Unii Europejskiej, w szczególności art. 18 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w treści petycji zaproponowano zmianę tych przepisów. Zgodnie z zaproponowanym nowym brzmieniem przepisów rozporządzenia dokumentami poświadczającymi prawo do ulgi studentów - obywateli polskich oraz obywateli innych krajów Unii Europejskiej studiujących poza granicami RP byłyby legitymacja studencka wydana przez polską szkołę wyższą albo międzynarodowa legitymacja studencka International Student Identity Card (ISIC) okazywana wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości i wieku osoby uprawnionej. Sposób dokumentowania prawa do ulgi studentów – członków rodzin obywateli Unii Europejskiej pozostałby bez zmian.

Odnosząc się do zarzutów wnoszącego petycję, w pierwszej kolejności należy wskazać, że przyznane przepisami prawa krajowego uprawnienia do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w Polsce stanowią, co do zasady, swego rodzaju pomoc materialną państwa świadczoną osobom wskazanym w tych przepisach, którym - z uwagi na różne aspekty np. wiek, stan zdrowia, status czy wykonywany zawód - zapewnienie takiej pomocy w oparciu o założone cele społeczne i gospodarcze jest uzasadnione. Stąd sytuacja, w której prawo krajowe przyznaje ściśle określonej grupie społecznej (a innej nie) uprawnienia do przejazdów ulgowych nie jest przejawem dyskryminacji, lecz wyrazem polityki społecznej państwa.

Jednocześnie należy zauważyć, że uprawnienia do ulgowych przejazdów nie są regulowane na poziomie Unii Europejskiej. Oznacza to, że każde państwo ma w tym zakresie pełną autonomię, umożliwiającą stworzenie własnego systemu ulg o charakterze niedyskryminacyjnym dla obywateli innych państw członkowskich mających status rezydenta długoterminowego w innym państwie członkowskim (prawo stałego pobytu).

Ponadto przepisy prawa krajowego w zakresie ulg ustawowych w publicznym transporcie zbiorowym w regularnych przewozach osób były już przedmiotem analizy Komisji Europejskiej. Wskutek tej analizy i wystąpienia Komisji Europejskiej władze polskie w 2015 r. dokonały zmiany ówczesnego rozporządzenia w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w taki sposób, aby uprawnienia do ulgi przysługiwały nie tylko obywatelom polskim studiującym za granicą i posługującym się kartą ISIC, ale również obywatelom Unii Europejskiej, którym przyznano prawo stałego pobytu w Polsce, ale którzy studiuja za granicą. Zmiany w sposobie dokumentowania uprawnień studentów zaakceptowane wówczas przez Komisję Europejską odpowiadają w przedmiotowym zakresie brzmieniu przepisów obecnie obowiązującego rozporządzenia.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 13 ust 2 *ustawy o petycjach* sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z poważaniem

z upoważnienia Ministra

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Piotr Malepszak

Podsekretarz Stanu